

НАРЕДБА за управление на минните отпадъци

Приета с ПМС № 1 от 7.01.2016 г., обн., ДВ, бр. 5 от 19.01.2016 г., в сила от 19.01.2016 г., изм. и доп., бр. 58 от 23.07.2019 г., в сила от 23.07.2019 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят специфичните изисквания и редът за управление на минните отпадъци, мониторингът, контролът и инспектирането на съоръженията за минни отпадъци с оглед на:

1. предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното им въздействие върху компонентите на околната среда, безопасността и човешкото здраве;

2. предотвратяване на аварии.

Чл. 2. (1) Наредбата не се прилага за:

1. отпадъци, които не са пряк резултат от дейности по проучване, добив, първична преработка и складиране на подземни богатства, в т.ч. открит и подземен добив на подземни богатства, включително чрез сондажи или преработка на извлечения материал, независимо от техния собственик или държател и от момента, в който са генерирани;

2. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., в сила от 23.07.2019 г.) отпадъци от дейности по проучване, добив, първична преработка и складиране на подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море;

3. водите, които се инжектират и/или реинжектират в земните недра, за които се изисква разрешително по чл. 118а, ал. 7 и ал. 9, т. 1 от Закона за водите.

(2) Наредбата не обхваща изискванията, нормите и правилата за безопасност, отнасящи се до радиоактивността на минните отпадъци.

(3) Наредбата не се прилага за съоръжения за минни отпадъци, закрити към 1 май 2008 г.

Глава втора УПРАВЛЕНИЕ НА МИННИТЕ ОТПАДЪЦИ

Раздел I Общи положения за управление на минните отпадъци

Чл. 3. (1) Не се допуска насипването или депонирането на минни отпадъци на места извън посочените в чл. 22б, ал. 2 от Закона за подземните богатства (ЗПБ), както и изоставянето на съоръженията без надзор и контрол.

(2) Управлението на минните отпадъци се извършва съгласно нормите на глава осма от ЗПБ и настоящата наредба.

Чл. 4. Дейностите по управление на минните отпадъци се извършват съгласно одобрен от министъра на енергетиката план за управление на минните отпадъци и издадено от министъра на енергетиката разрешително, когато такова се изисква от ЗПБ.

Раздел II План за управление на минните отпадъци

Чл. 5. (1) Планът за управление на минните отпадъци се изготвя и изпълнява от оператора, отговорен за управление на минните отпадъци, с оглед постигане на

следните цели:

1. предотвратяване или намаляване на образуването на минни отпадъци, както и на тяхната вредност, отчитайки:

а) управлението на минните отпадъци при проектирането и избора на технология за добив и първична преработка на подземни богатства;

б) промените, които минните отпадъци могат да претърпят при увеличаване на тяхната повърхнина и излагането им на условията над земята;

в) връщането на минните отпадъци обратно в отработените пространства, доколкото това е технически възможно, икономически изгодно и благоприятно за околната среда съобразно нормативните изисквания за опазването ѝ;

г) връщането обратно на горния почвен слой след закриване на съоръжението за минни отпадъци или ако това практически не е възможно – повторното използване на горния почвен слой на друго място;

д) използването на вещества с по-ниска степен на опасност при първичната преработка на подземните богатства при спазване на изискването на чл. 87, ал. 2, т. 4 ЗПБ;

2. оползотворяване на минните отпадъци чрез рециклиране, повторно използване или използване за специфични цели, доколкото това е благоприятно за околната среда и е съобразно нормативните изисквания за опазването ѝ;

3. гарантиране на краткосрочно и дългосрочно безопасно депониране на минните отпадъци чрез предвиждане в проектите по чл. 82 ЗПБ и изпълнение на дейности и мероприятия за изграждане, експлоатация и закриване на съоръжения за минни отпадъци в съответствие с плана за управление на минните отпадъци:

а) с които се предлагат решения, обезпечавачи минимален и ако е възможно – впоследствие никакъв мониторинг, контрол и управление на закритото съоръжение за минни отпадъци;

б) изпълнението на които води до предотвратяване или минимизиране на дългосрочни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве;

в) изпълнението на които гарантира дългосрочна геотехническа стабилност на надземните съоръжения за минни отпадъци.

(2) Планът за управление на минните отпадъци се изготвя в съответствие с приложение № 1, като се взема предвид принципът за устойчиво развитие.

Чл. 6. Планът за управление на минните отпадъци се одобрява от министъра на енергетиката, когато отговаря на изискванията на ЗПБ и на тази наредба.

Чл. 7. (1) Планът за управление на минните отпадъци се преразглежда на всеки 5 години или когато:

1. са настъпили съществени промени в експлоатацията на съоръжението за минни отпадъци, засягащи неговата конструкция, в качествения състав или в количеството на минните отпадъци;

2. е постъпило предложение от оператора за изменение и допълнение на одобрения план;

3. резултатите от проверките на министъра на енергетиката или на оправомощено от него длъжностно лице във връзка с изпълнението на одобрения план налагат това;

4. резултатите от мониторинга налагат това;

5. са настъпили съществени изменения в най-добрите налични техники.

(2) Измененията в плана за управление на минните отпадъци се разглеждат от министъра на енергетиката или от оправомощено от него длъжностно лице в 30-дневен срок от постъпването им и ако има пропуски или информацията е недостатъчна, на оператора се дава срок за отстраняването им или документите се връщат за отстраняване на нередовностите със задължителни указания.

(3) В срок до два месеца след отстраняване на пропуските по ал. 2 министърът на енергетиката или оправомощено от него длъжностно лице одобрява

или мотивирано отказва да одобри измененията в плана за управление на минните отпадъци.

Чл. 8. Всички направени изменения на плана за управление на минните отпадъци се одобряват съгласно чл. 6 и при необходимост се отразяват в проектите по чл. 82 ЗПБ.

Чл. 9. Планове, изготвени по силата на друго национално или общностно (на Европейската общност) законодателство и отговарящи на изискванията на чл. 5, могат да се използват за управление на минни отпадъци след одобряването им от министъра на енергетиката.

Раздел III

Разрешително за управление на минни отпадъци

Чл. 10. За извършване на дейности по управление на минни отпадъци, съхранявани в съоръжение за минни отпадъци от категория "А", се изисква разрешително, издадено от министъра на енергетиката.

Чл. 11. (1) За получаване на разрешително за управление на минни отпадъци операторът подава заявление до министъра на енергетиката, в което се посочват трите имена и адресът на физическото лице или наименованието, седалището и търговската регистрация на юридическото лице.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. документи, удостоверяващи самоличността на кандидата – за физически лица;

2. документ, удостоверяващ, че кандидатът има права за търсене и проучване или за проучване, или за добив на подземни богатства, или е упълномощен от лице, притежаващо такива права;

3. предложение за местоположение на съоръжението и други алтернативни варианти за местоположение, отразени на план с нанесени подземни и надземни комуникации, водни обекти, санитарно-охранителни зони, сгради и други;

4. инженерно-геоложки, хидрогеоложки, хидроложки, хидрохимични, сеизмични и морфоложки данни за района, в който ще бъде разположено съоръжението;

5. план за управление на минните отпадъци;

6. мерки за предотвратяване на големи аварии и аварийен план;

7. предложение за финансово обезпечение;

8. доказателства, че кандидатът притежава необходимите за дейността квалификация, познания и технически възможности;

9. мотивирано предложение за срока на разрешителното;

10. декларация относно данните, които според оператора представляват търговска тайна и не трябва да са част от публичния регистър по чл. 22е, ал. 6 ЗПБ.

(3) Заявлението по ал. 1 се разглежда по реда на чл. 22д, ал. 2 и 3 ЗПБ.

(4) Разрешително за управление на минни отпадъци се издава, когато:

1. са изпълнени условията по ал. 1 и 2 от настоящия член;

2. министърът на енергетиката е преценил, че операторът притежава квалификация, технически умения и способности да постигне целите на плана за управление на отпадъците;

3. планът за управление на минните отпадъци идентифицира опасностите от големи аварии и те ще бъдат взети предвид при проектирането, строителството, експлоатацията и поддръжката, закриването и последващия мониторинг на съоръжението за минни отпадъци с оглед предотвратяване на такива аварии и ограничаване на отрицателното въздействие за човешкото здраве и/или околната среда, включително трансграничните въздействия;

4. управлението на минните отпадъци не противоречи на плановете и програмите за управление на отпадъците по Закона за управление на отпадъците, удостоверено с документа по чл. 22г, ал. 7, т. 1 ЗПБ, издаден от съответния компетентен орган.

Чл. 12. С цел избягване на ненужно дублиране на информация и на повторение на работата на оператора, свързана с получаване на разрешително, се допуска всяко разрешително, издадено по силата на друго национално или общностно законодателство при спазване на изискванията на чл. 11, да бъде използвано за издаване на едно общо разрешително за управление на минни отпадъци.

Чл. 13. (1) Разрешителното за управление на минни отпадъци съдържа следните задължителни реквизити:

1. наименование, седалище и ЕИК на оператора;
2. правни и фактически основания за издаване на разрешителното;
3. местоположение на съоръжението;
4. категория на съоръжението;
5. условия и мерки по управление на съоръжението през периода:
  - а) на експлоатация;
  - б) закриване;
  - в) след закриване;
6. условия по финансовото обезпечение;
7. информация за решението за одобряване на плана за управление на

минните отпадъци;

8. информация за влязло в сила решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), издадено по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), или решение, с което е преценено да не се извършва ОВОС, и/или административен акт, издаден по реда на Закона за биологичното разнообразие.

(2) Неразделна част от разрешителното по ал. 1 представлява одобреният от министъра на енергетиката План за управление на минните отпадъци.

(3) Разрешителното за управление на минни отпадъци се преразглежда от министъра на енергетиката по реда на чл. 7 на всеки 5 години или когато:

1. са настъпили съществени промени, отнасящи се до:

а) експлоатацията на съоръжението за минни отпадъци, засягащи неговата конструкция;

б) качествения състав на минните отпадъци;

в) количеството на минните отпадъци;

2. е постъпило предложение от оператора на съоръжението за минни отпадъци за изменение и допълнение на одобрения план;

3. в резултат на инспекции, извършени от министъра на енергетиката или от оправомощени от него длъжностни лица, или от други контролни органи, са направени констатации, налагащи това;

4. резултатите от мониторинга налагат това;

5. са настъпили съществени изменения в най-добрите налични техники.

(4) Разрешителното за управление на минни отпадъци не освобождава оператора на съоръжението от задълженията му да привежда дейността си в съответствие с приложимото национално и общностно законодателство.

Глава трета

ХАРАКТЕРИСТИКА И КЛАСИФИЦИРАНЕ НА МИННИТЕ ОТПАДЪЦИ И КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА СЪХРАНЯВАНЕТО ИМ

Раздел I

Характеристика и класифициране на минните отпадъци

Чл. 14. (1) С охарактеризирането на минните отпадъци се цели:

1. определяне и оценяване на свойствата и поведението им;
2. избиране на методи за управление, осигуряващи предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху компонентите на околната среда, безопасността и здравето на човека.

(2) Информацията по ал. 1 се използва при изготвянето на планове за управление на проектите по чл. 82 ЗПБ и при категоризиране на съоръженията за съхраняване на минни отпадъци.

(3) Минните отпадъци се охарактеризират от оператора съгласно приложение № 2.

Чл. 15. Въз основа на качествената характеристика и състава на минните отпадъци и според степента на риска за околната среда и/или човешкото здраве операторът определя код и наименование на минните отпадъци съгласно приложение № 1 към Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 66 от 2014 г.) и ги класифицира съгласно приложение № 3 от настоящата наредба като:

1. незамърсени почви;
2. инертни отпадъци;
3. неопасни отпадъци от проучването;
4. отпадъци от добива и преработката на торф;
5. неопасни неинертни отпадъци;
6. опасни отпадъци.

Раздел II

Категоризиране на съоръжения за минни отпадъци

Чл. 16. (1) Съоръжение за минни отпадъци е всяко пространство – насипище, хвостохранилище (шламоохранилище) или друго, предназначено за събиране или депониране на минни отпадъци в твърда или в течна фаза, в разтвор или суспензия, за следния период:

1. неограничен – за съоръжения от категория "А" и за съоръжения за отпадъци, охарактеризирани като опасни в плана за управление на отпадъците;

2. над шест месеца – за съоръжения за опасни минни отпадъци, генерирани непредвидено;

3. над една година – за съоръжения за неопасни неинертни отпадъци;

4. над три години – за съоръжения за незамърсени почви, неопасни отпадъци от проучване, инертни отпадъци и отпадъци, получени при добив, преработка и съхранение на торф.

(2) Съоръжението за минни отпадъци включва и всяка язовирна стена/бент или друга структура, служеща да съдържа, задържа, ограничава или поддържа по друг начин съоръжението.

(3) В зависимост от своите особености съоръженията за минни отпадъци са:

1. насипища (табани);

2. хвостохранилища и шламоохранилища;

3. други.

(4) Не са съоръжения за минни отпадъци:

1. площадките, където се събират или депонират:

- а) непредвидено генерирани опасни минни отпадъци за период до шест месеца;

- б) неопасни неинертни минни отпадъци за период до една година;

- в) незамърсени почви, неопасни отпадъци от проучването, инертни отпадъци и отпадъци, получени при добив, преработка и складиране на торф за период до три години;

2. отработените пространства, образувани в резултат на подземен или

открит добив на подземни богатства, в които минните отпадъци се връщат като запълващ материал;

3. рампи, прегради или други съоръжения, свързани с производствената дейност, които се изграждат с минни отпадъци, отговарящи на условията по чл. 22а, ал. 5, т. 1, 3 и 4 ЗПБ.

(5) Периодите по ал. 4, т. 1 започват да текат от датата, посочена като начало в уведомлението по чл. 19.

(6) За площадките по ал. 4, т. 1 се изготвя план за управление на минните отпадъци в съответствие с указанията в приложение № 1.

Чл. 17. (1) Съоръженията за минни отпадъци се категоризират съгласно чл. 22б, ал. 4 ЗПБ по критерии, определени с Методика за категоризиране на съоръженията за минни отпадъци (приложение № 4) като:

1. съоръжения категория "А";
2. съоръжения категория "Б" .

(2) Категоризацията на съоръженията за минни отпадъци се преразглежда:

1. при направени промени в издаденото разрешително за управление на минни отпадъци;

2. при настъпили изменения в условията за експлоатация на съоръжението за минни отпадъци;

3. при отсъствие на горните обстоятелства преразглеждане на категорията на дадено съоръжение се прави в края на експлоатационния му период.

Глава четвърта **СТРОИТЕЛСТВО, ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ЗАКРИВАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯТА** **ЗА МИННИ ОТПАДЪЦИ**

Чл. 18. (1) Местоположението на площадките за разполагане на съоръженията за минни отпадъци се съобразява със:

1. наличие на защитени територии и обекти;
2. наличие на недвижими културни ценности;
3. съществуващите геоложки, хидроложки, хидрогеоложки, сеизмични и геотехнически фактори;
4. други фактори, оказващи влияние на избора на местоположение.

(2) Строителството, експлоатацията и закриването на съоръженията за минни отпадъци се осъществяват въз основа на проектите по чл. 82 ЗПБ.

(3) За съоръжения за минни отпадъци, представляващи строежи по смисъла на Закона за устройство на територията (ЗУТ), се спазват всички изисквания на ЗУТ, свързани с проектирането, строителството, въвеждането в експлоатация и строително-монтажни работи при закриването.

(4) Операторът представя влязлото в сила разрешение за строеж на министъра на енергетиката, когато такова се изисква по ЗУТ.

Чл. 19. (1) Операторът уведомява министъра на енергетиката за началото на депонирането и съхранението на минни отпадъци на площадките по чл. 16, ал. 4, т. 1.

(2) Не по-късно от 30 дни преди пускането в експлоатация на съоръжението за минни отпадъци операторът уведомява министъра на енергетиката с оглед изпълнение на задълженията му по чл. 41, ал. 1, т. 1.

Чл. 20. (1) Операторът на съоръжение за минни отпадъци изготвя и изпълнява:

1. програма за предотвратяване влошаването на състоянието на водите и на почвите над установените норми в съответствие със Закона за водите и Закона за почвите, включваща:

а) преценка на възможностите за образуване на инфилтрат, включително на замърсители в инфилтратата от съхраняваните отпадъци, както по време на

експлоатацията на съоръжението, така и след закриването му;

б) определяне водния баланс на съоръжението;

в) мерки за предотвратяване или намаляване до минимум образуването на инфилтрат и замърсяването на водите и на почвите от минните отпадъци;

г) (изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., в сила от 23.07.2019 г.) мерки за събиране на образувания инфилтрат и на замърсената вода от съоръжението за минни отпадъци и пречистването им до емисионните норми за допустими съдържания на вредни и опасни вещества, определени с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 13 от Закона за водите;

д) мониторинг;

2. програма за предотвратяване замърсяването на въздуха, включваща:

а) преценка на възможностите за образуване на прах и отделяне на газ;

б) мерки за предотвратяване или намаляване на емисиите от прах и газ.

(2) С цел предотвратяване или минимизиране влошаването на състоянието на водите и замърсяването на почвите операторът изготвя програма по ал. 1, т. 1 и за отработени пространства, запълнени с минни отпадъци, които ще бъдат наводнени, и отчита изпълнението ѝ ежегодно пред министъра на енергетиката.

Чл. 21. (1) Операторите на хвостохранилища с наличие на цианид, въведени в експлоатация към 1 май 2008 г., изготвят и изпълняват програма, основаваща се на най-добрите налични техники, за намаляване на концентрацията на слабокиселинния разложим цианид в точките на заустване на минните отпадъци до възможно най-ниско равнище, ненадвишаващо:

1. от 1 май 2008 г. – 50 мг/кг;

2. от 1 май 2013 г. – 25 мг/кг;

3. от 1 май 2018 г. – 10 мг/кг.

(2) Операторите на хвостохранилища с наличие на цианид, въведени в експлоатация след 1 май 2008 г., изготвят и изпълняват програма, основаваща се на най-добрите налични техники, за намаляване на концентрацията на слабокиселинния разложим цианид в точките на заустване на минните отпадъци до възможно най-ниско равнище, ненадвишаващо 10 мг/кг.

(3) Министърът на енергетиката преценява и при необходимост изисква от операторите на съоръжения за минни отпадъци да докажат чрез оценка на риска, отчитаща специфичните условия на миннодобивния обект, че посочените в ал. 1 и 2 нива на концентрацията на слабокиселинния разложим цианид в точките на заустване на минните отпадъци не е необходимо да бъдат понижавани.

Чл. 22. (1) Операторите на съоръжения за минни отпадъци изготвят подходящи планове, предприемат договорености и създават организация за редовен мониторинг и инспектиране на съоръженията от компетентни лица и за предприемане на действия в случаи на признаци, показващи физическа нестабилност на съоръженията, и/или замърсяването на почвата, въздуха, подземните и повърхностните води.

(2) Резултатите от мониторинга и инспектирането, предвидени в ал. 1, се обобщават в протоколи и се съхраняват заедно с документацията по издаденото разрешително или план за управление на минни отпадъци.

Чл. 23. (1) Към закриване на съоръжение за минни отпадъци или отделни негови участъци се пристъпва в следните случаи:

1. условията за закриване на съоръжението, посочени в разрешителното или в плана за управление на минни отпадъци, са спазени, и/или

2. съгласуваният проект по чл. 82 ЗПБ, в частта му относно изграждане и експлоатация на съоръжението за минни отпадъци, е изпълнен, и/или

3. министърът на енергетиката е одобрил заявление на оператора на съоръжението за прекратяване на дейностите по управление на минни отпадъци, и/или

4. министърът на енергетиката издаде заповед за закриване на съоръжението за минни отпадъци или на отделни негови участъци.

(2) Дадено съоръжение за минни отпадъци или отделни негови участъци се считат за окончателно закрити, когато:

1. без ненужно забавяне на място е извършено окончателно инспектиране на съоръжението от комисия, назначена със заповед на министъра на енергетиката, съставена от представители на Министерството на енергетиката, на общината, на територията на която се намира съоръжението, лицето, упражняващо строителен надзор, оператора на съоръжението и авторите на проектите за закриване на съоръжението;

2. министърът на енергетиката или оправомощени от него длъжностни лица са оценили всички доклади, представени от оператора;

3. операторът е представил документи, издадени от компетентния орган, доказващи, че площите, засегнати от съоръжението, са рекултивирани;

4. министърът на енергетиката издаде заповед за одобряване на закриването на съоръжението след изпълнението на т. 1, 2 и 3.

(3) Със заповедта на министъра на енергетиката по ал. 2, т. 4 операторът на съоръжението не се освобождава от задълженията си, произтичащи от условията на разрешителното за управление на минни отпадъци и от плана за управление на минните отпадъци, касаещи периода след закриване на съоръжението за минни отпадъци.

Чл. 24. (1) След закриването на съоръжението операторът е отговорен за неговата поддръжка, изпълнението на корективни мерки, мониторинг и контрол, както и за прилагането на мерки в случай на авария, за срок, определен от министъра на енергетиката в заповедта по чл. 23, ал. 2, т. 4.

(2) При определяне продължителността на срока по ал. 1 министърът на енергетиката взема предвид естеството и продължителността на съществуващите опасности за възникване на аварийни ситуации или на заплахи за околната среда и/или за човешкото здраве и предложението на министъра на околната среда и водите по чл. 22л, ал. 3 ЗПБ.

Чл. 25. През периода, определен съгласно чл. 24, ал. 1, операторът контролира физическата и химическата стабилност на съоръжението и не допуска или минимизира отрицателните въздействия върху околната среда и по-специално върху състоянието на повърхностните и подземните води съгласно изискванията на Закона за водите, като за целта:

1. оборудва структурите, принадлежащи към съоръжението, с контролно-измервателна апаратура и провежда мониторинг съгласно плана за управление;

2. поддържа в изправност съществуващите водоотливни (помпени станции, преливни и отводнителни канали), дренажни, защитни и други необходими съоръжения;

3. не допуска замърсяване на повърхностните и подземните води.

Чл. 26. (1) По време на строителството, експлоатацията, закриването и през периода след закриването операторът на съоръжение за минни отпадъци уведомява министъра на енергетиката и министъра на околната среда и водите незабавно, както и писмено, но не по-късно от 48 часа, за:

1. всяка голяма авария;

2. всяко събитие, което е вероятно да засегне стабилността на съоръжението за минни отпадъци;

3. всички значителни въздействия върху околната среда, установени в резултат на провеждани мониторингови и контролни процедури съгласно плана за управление на минните отпадъци.

(2) При необходимост операторът изпълнява вътрешен аварийен план и следва инструкциите на компетентните органи по отношение на мерките, които

трябва да бъдат предприети.

(3) Разходите по изпълнението на вътрешния аварийен план и мерките, посочени в ал. 2, са за сметка на оператора.

Чл. 27. В срок до един месец от настъпването на събитието по чл. 26, ал. 1 операторът предоставя на министъра на енергетиката следната информация:

1. същност и описание на събитието, описание на начина на установяване, местоположението и момента на настъпване на събитието;

2. кратко описание на съоръжението за минни отпадъци, както и на мониторинговите и контролните процедури;

3. описание и момент на предоставяне на информацията от оператора на компетентните органи, както и на публичното оповестяване на информацията, и ако е приложимо, на предоставянето на информацията на други потенциално засегнати държави членки в случай на възможно трансгранично въздействие;

4. оценка на евентуалното отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве, както и на възможните последици за стабилността на съоръжението за отпадъци, направена въз основа на констатираните от съответните компетентни органи въздействия върху околната среда и човешкото здраве, както и дадените от тях предписания;

5. анализ на възможните причини за събитието, описание на коригиращите мерки, предприети за справяне със събитието, описание на мерките, предприети за предотвратяването на други събития от същото естество;

6. допълнителна информация – по преценка на оператора.

Чл. 28. (1) Министърът на енергетиката съставя и публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката опис на закритите и изоставените съоръжения за минни отпадъци, които причиняват сериозни отрицателни въздействия върху околната среда или имат потенциал в средносрочен или краткосрочен период да бъдат сериозна заплаха за околната среда и човешкото здраве.

(2) Описът по ал. 1 се актуализира ежегодно до 31 март.

Глава пета ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ГОЛЕМИ АВАРИИ

Чл. 29. Преди започване на дейности по управление на минни отпадъци операторът на съоръжение за минни отпадъци категория "А":

1. разработва политика за предотвратяване на големи аварии и въвежда в действие система за управление на безопасността на съоръжението;

2. съставя в съответствие с приложение № 5 вътрешен аварийен план, конкретизиращ мерките, които трябва да се вземат в случаи на авария;

3. назначава управител по безопасността, отговарящ за прилагането и периодичния надзор на изпълнението на политиката за предотвратяване на големи аварии.

Чл. 30. (1) Политиката за предотвратяване на големи аварии установява опасностите от такива и определя общите цели и принципи на действие по отношение на контрола на опасностите от големи аварии.

(2) Политиката за предотвратяване на големи аварии е пропорционална на вероятните опасности от големи аварии.

Чл. 31. (1) Системата за управление на безопасността на съоръжението е част от общата система за управление и включва организационната структура, отговорностите, практиките, процедурите, процесите и ресурсите за изпълнение на политиката за предотвратяване на големи аварии.

(2) Системата за управление на безопасността на съоръжението:

1. определя задълженията и отговорностите на персонала, участващ в

управлението на опасностите от голяма авария, на всички нива в организацията и планира неговото обучение, включително на подизпълнителите;

2. определя процедури за идентифициране на главните опасности, възникващи от нормалните и извънредните операции, и за оценка на тяхната вероятност и тежест;

3. определя процедури и изготвя инструкции за оперативен контрол, осигуряващи безопасна работа и стабилност на съоръжението;

4. определя процедури за планиране на изменения в съоръжението и/или в проектирането на нови съоръжения за отпадъци;

5. определя процедури за идентифициране на предвидими извънредни събития чрез систематичен анализ и изработване, изпробване и преразглеждане на планове за реакция при извънредни събития;

6. определя процедури за текуща оценка на спазването на целите, поставени от политиката на оператора за предотвратяването на големи аварии и на системата за управление на безопасността, както и механизмите за разследване и предприемане на действия в случай на неизпълнение; процедурите обхващат системата на оператора за докладване на големи аварии или за непосредствената заплаха от тях, случаите на неуспешно прилагане на защитните мерки, тяхното разследване, направените изводи и тяхното прилагане;

7. определя процедури за: периодична систематична оценка на политиката за предотвратяване на големи аварии и ефективността и годността на системата за управление на безопасността; преглед на действието на политиката и на системата за управление на безопасността и нейното актуализиране от ръководството.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат за съоръжения, попадащи в обхвата на глава седма "Предотвратяване и ограничаване на промишлено замърсяване", раздел I "Контрол на опасностите от големи аварии" от ЗООС.

(4) Характеристиките на установените съгласно чл. 30, ал. 1 опасности от големи аварии, идентифицирани в резултат на прилагането на процедурите по ал. 2, т. 2 и 5, се вземат предвид при проектирането на съоръжението за минни отпадъци, при неговата експлоатация, поддръжка и закриване и през периода след закриването му.

(5) Операторът осигурява безвъзмездно непрекъснат достъп и технически възможности за запознаване на засегнатата общественост със следната актуална информация:

1. адрес на съоръжението за минни отпадъци и име/наименование на оператора;

2. лице, отговорно за предоставяне на информацията, неговата длъжност и адрес;

3. доказателства, че съоръжението е изградено и функционира в съответствие с приложимите нормативни и административни актове и издаденото разрешително и че опасностите от големи аварии са идентифицирани и характеристиките им се вземат предвид при проектирането, изграждането, експлоатацията, поддръжката и закриването на съоръжението за минни отпадъци и през периода след закриването му, с оглед предотвратяването на такива аварии и ограничаването на неблагоприятните им последици за здравето на човека и/или околната среда, включително трансгранични въздействия;

4. доказателства, че информацията по т. 3 е представена на министъра на енергетиката;

5. ясно и разбираемо обяснение за дейностите, извършвани в съоръжението;

6. характеристика и класификация на отпадъците, които могат да доведат до голяма авария;

7. общоприетите наименования или общата класификация на опасностите от веществата и смесите, използвани в съоръжението за отпадъци;

8. естеството на опасностите от големи аварии и техния вероятен ефект

върху околната среда и населението;

9. начините за предупреждение и информиране на населението в случай на голяма авария и действията, които населението следва да предприеме;

10. доказателства за договореност с аварийните служби (минно-спасителна служба, гражданска защита и др.) за начин на действие при големи аварии и за минимизиране на последствията от тях;

11. условия за прилагане на външния аварийен план при настъпили извънредни събития и за спазване на всички инструкции на аварийните служби по време на авария;

12. форми на сътрудничество между аварийните служби по време на авария;

13. ред и място за получаване на допълнителна информация при спазване на конфиденциалността.

(6) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г., в сила от 23.07.2019 г.) □ Информацията по ал. 5 се преразглежда на всеки три години и при необходимост се актуализира.

Чл. 32. (1) Кметът на общината, на територията на която се намира съоръжението за минни отпадъци, при изготвянето на общинския план за защита при бедствия предвижда мерките, които трябва да се вземат извън съоръжението в случай на авария.

(2) Външният аварийен план се съставя съгласно приложение № 5 и е в рамките на общинските планове за защита при бедствия, разработвани съгласно Закона за защита при бедствия.

(3) Операторът:

1. подготвя информацията, необходима за разработване на външен аварийен план;

2. предоставя информацията по т. 1 на засегнатата общественост за обсъждане в 14-дневен срок, а след изтичането му – на кмета на общината;

3. информира засегнатата общественост за правото ѝ да участва в процеса на вземане на решения при съставянето на външния аварийен план с въпроси, коментари и предложения, включително към министъра на енергетиката и към кмета на общината, на територията на която се намира съоръжението за минни отпадъци.

(4) Засегнатата общественост участва с коментари и предложения в процеса на вземане на решения при съставяне на външен аварийен план.

(5) Коментарите и предложенията, свързани с информацията по ал. 1, се предоставят на оператора и на кмета на общината, на територията на която попада съоръжението, и се вземат предвид при разработване на външния аварийен план.

(6) Копие от утвърдения външен аварийен план се съхранява при оператора на съоръжението за минни отпадъци, в общините и/или в кметствата, попадащи в обхвата на действие на плана, и при ръководителя на териториалното звено на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи.

(7) Външният аварийен план се актуализира ежегодно, като се отчетат:

1. настъпилите изменения в управлението на съоръжението за минни отпадъци;

2. постъпилите при оператора предложения и препоръки по съдържанието на външния аварийен план и условията за прилагането му.

Чл. 33. Операторът:

1. осигурява непрекъснат достъп и технически възможности за запознаване на засегнатата общественост с утвърдения външен аварийен план;

2. събира, обработва и предоставя на кмета на съответната община постъпилите предложения и препоръки по съдържанието на външния аварийен план и условията за прилагането му;

3. представя на засегнатата общественост актуализирания вариант на

външния аварийен план най-малко 30 дни преди влизането му в сила.

Чл. 34. (1) В случай на голяма авария операторът незабавно предоставя на министъра на енергетиката, на министъра на околната среда и водите и на кмета на общината, на чиято територия е възникнала аварията, цялата необходима информация:

1. за подпомагане изпълнението на мерките за минимизиране на последиците за човешкото здраве;

2. за преценка на реалната и потенциалната вреда за околната среда, както и за минимизирането ѝ.

(2) Когато се предполага, че обстоятелствата по ал. 1 могат да окажат въздействие върху човешкото здраве или околната среда на територията на друга държава – членка на Европейския съюз, министърът на енергетиката незабавно предоставя на министъра на околната среда и водите цялата налична информация с оглед намаляване на последиците от аварията за околната среда и населението на другата държава – членка на Европейския съюз.

Чл. 35. (1) Министърът на енергетиката предоставя необходимата информация на потенциално засегнатите държави – членки на Европейския съюз, когато в съоръжение за минни отпадъци от категория "А" съществува опасност от голяма авария с трансгранично въздействие.

(2) Информацията по ал. 1 служи за основа за консултации в контекста на двустранните отношения на реципрочна и еквивалентна основа.

Глава шеста ФИНАНСОВО ОБЕЗПЕЧЕНИЕ

Чл. 36. (1) Преди започване на дейности по издадено разрешително за управление на минни отпадъци операторът представя на министъра на енергетиката финансово обезпечение, покриващо пълния размер на средствата, необходими за:

1. изпълнението на всички задължения съгласно издаденото разрешително, включително за тези, отнасящи се за периода след закриване на съоръжението;

2. рекултивация на земите, засегнати от съоръжението за минни отпадъци.

(2) При определяне на размера на финансовото обезпечение се вземат предвид:

1. вероятното въздействие на съоръжението за минни отпадъци върху околната среда, отчитайки:

а) характеристиката на минните отпадъци;

б) бъдещото ползване на рекултивирани земи;

2. приложимите екологични стандарти и норми, осигуряващи:

а) физическа стабилност на съоръжението;

б) качество на почвите и водните ресурси;

в) максимална степен на освобождаване от замърсители;

3. техническите мерки и мероприятия за постигане целите на екологичните стандарти и норми, за осигуряване стабилност на съоръжението и за ограничаване на щетите за околната среда по време на експлоатация на съоръжението;

4. техническите мерки и мероприятия за постигане целите на екологичните стандарти и норми за осигуряване стабилност на съоръжението и за ограничаване на щетите за околната среда по време на закриването и след това, ако е необходимо прилагането на такива за съответния конкретен случай;

5. рекултивацията на съоръжението и на засегнатите от него земи и мониторинг, ако такъв се изисква за съответния конкретен случай;

6. мерките за възстановяване на биоразнообразието, ако е необходимо прилагането на такива за съответния конкретен случай;

7. оценката на продължителността (времетраенето) на последиците от вредни въздействия и на необходимите мерки за смекчаването им;

8. оценката на разходите, необходими за извършване на рекултивация на засегнатите земи, за закриване на съоръжението и за дейности, предвидени за извършване след закриването му, включително наблюдение и третиране на замърсители, изготвена от независима и подходящо квалифицирана трета страна.

Чл. 37. Финансовото обезпечение се актуализира на всеки 5 години, както и след приемане на изпълнени дейности, предвидени в плана за управление на минните отпадъци, и в случаите, когато са направени значителни промени в плана за управление на минните отпадъци и издаденото разрешително.

Чл. 38. Със заповедта по чл. 23, ал. 2, т. 4 министърът на енергетиката освобождава финансовото обезпечение по чл. 36, ал. 1 с изключение на частта от него, гарантираща изпълнението на задълженията на оператора през периода след закриване на съоръжението.

Глава седма **МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ. ИНСПЕКТИРАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА** **МИННИ ОТПАДЪЦИ**

Чл. 39. (1) Операторът провежда мониторинг и контрол и инспектира съоръжението за минни отпадъци в съответствие с предвиденото в плана за управление на минни отпадъци.

(2) Операторът инспектира съоръжението за минни отпадъци по време на строителството, експлоатацията, закриването и периода след закриване с цел да се гарантира, че:

1. съоръжението се експлоатира, поддържа и управлява по безопасен начин и в съответствие с условията на плана за управление на минните отпадъци и когато е приложимо – с издаденото разрешително;

2. се вземат необходимите мерки за предотвратяване или намаляване на неблагоприятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

(3) Резултатите от проведените мониторингови процедури и от направените инспекции се обобщават в протоколи и се:

1. съхраняват заедно с документацията по одобрения план за управление на минните отпадъци и когато е приложимо – с издаденото разрешително, с оглед надлежно предаване на събраната документация за съоръжението в случай на смяна на оператора;

2. използват за предприемане на действия в случаи на констатиране на признаци на нестабилност на съоръжението и/или замърсяване на почвата, въздуха и водите;

3. използват при изготвянето на информацията съгласно чл. 43;

4. предоставят на компетентните органи, извършващи проверки.

Чл. 40. (1) При необходимост операторът възлага инспектирането на съоръжението на независими експерти.

(2) За съоръжения от категория "А", хвостохранилища и шламоохранилища операторът ежегодно възлага на назначена от него експертна техническа комисия извършването на експертиза на съоръженията, която включва най-малко следното:

1. оглед на място;

2. проверка на годишните отчети, данните от измерванията, наблюденията и опробванията;

3. заключение за техническото състояние и инженерната сигурност на съоръженията;

4. потвърждение за годността на съоръженията да работят нормално през следващия експлоатационен период.

(3) Резултатите от инспекцията по ал. 1 и експертизата по ал. 2 се обобщават в доклади, екземпляр от които се предоставя на министъра на енергетиката.

Чл. 41. (1) Министърът на енергетиката или оправомощени от него длъжностни лица инспектират всяко съоръжение за минни отпадъци:

1. преди пускането му в експлоатация с цел запознаване с готовността на оператора да спазва условията по издаденото разрешително и да изпълнява плана за управление на минните отпадъци;

2. по време на експлоатацията, закриването и периода след закриването му.

(2) Инспекциите по ал. 1, т. 2 са:

1. планови;

2. извънредни.

(3) Планови инспекции се провеждат на редовни интервали от време, определени в зависимост от вида и категорията на съоръжението, но най-малко веднъж годишно, като част от програмата за планирани инспекции.

(4) Извънредни инспекции се провеждат:

1. във връзка с жалби относно издаване, подновяване или промяна на разрешително;

2. при разследване на аварии и злополуки;

3. при неспазване на условията по издадено разрешително;

4. в други случаи – по преценка на министъра на енергетиката.

(5) Резултатите от инспектирането по ал. 1 се обобщават в протоколи, екземпляр от които се предоставя на оператора за съхранение и използване съгласно чл. 39, ал. 3.

(6) Положителните констатации от проведените инспекции не намаляват отговорностите на оператора, произтичащи от условията на плана за управление на минните отпадъци, и когато е приложимо – на разрешителното за управление на минни отпадъци.

Глава осма СЪХРАНЯВАНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯТА

Чл. 42. (1) Операторът е длъжен да води документация за всички дейности по управление на минните отпадъци.

(2) Операторът е длъжен да съхранява документацията по ал. 1 и да я представя за проверка при поискване на компетентните органи.

(3) В случай на смяна на оператора операторът предава документацията по ал. 1 на новия оператор.

(4) При закриване на съоръжението за минни отпадъци документацията по ал. 1 се определя за постоянно запазване и се съхранява в съответните териториални държавни архиви съгласно изискванията на Закона за Националния архивен фонд.

Чл. 43. Операторите на съоръжения за минни отпадъци представят на министъра на енергетиката ежегодно до 31 март отчет за изпълнение на плана за управление на минните отпадъци, включващ отчет за изпълнението на програмата за обучение на персонала по чл. 22г, ал. 7, т. 3 ЗПБ, както и информационна карта по образец съгласно приложение № 6.

Глава девета КВАЛИФИКАЦИЯ И ОБУЧЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА

Чл. 44. Управлението на съоръженията за минни отпадъци се възлага на

компетентни физически лица, притежаващи необходимата за съответната дейност квалификация.

Чл. 45. (1) Операторите на съоръжения за минни отпадъци в съответствие с програмата за обучение на персонала периодично организират и провеждат обучения и курсове за повишаване квалификацията на персонала, ангажиран с управление и изпълнение на дейностите по строителство, експлоатация и закриване на съоръженията за минни отпадъци.

(2) Обученията и курсовете по ал. 1 са задължителни и са за сметка на оператора.

(3) Операторите на съоръжения за минни отпадъци определят:

1. вида на обученията и периодичността на провеждането им;
2. програмите, по които ще се провеждат обученията;
3. лицата, за които се организират и провеждат обученията.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на наредбата "Приемащо водно тяло" е съответно "повърхностни води", "подземни води", "преходни води" и "крайбрежни води" по смисъла на Закона за водите.

§ 2. Настоящата наредба въвежда изисквания на Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Тази наредба се издава на основание чл. 22к ЗПБ.

§ 4. Министърът на енергетиката дава задължителни указания по прилагането на настоящата наредба.

§ 5. Тази наредба отменя Наредбата за специфичните изисквания за управление на минните отпадъци (ДВ, бр. 10 от 2009 г.).

Приложение № 1 към чл. 5, ал. 2

Указания за изготвяне на планове за управление на минни отпадъци

Планът за управление на минните отпадъци се изготвя в следните раздели:

I. Текстова част.

1. Самоличност на оператора. Адрес на съоръжението за минни отпадъци.
2. Дейности, в резултат на които се генерират минни отпадъци.

Прави се описание на:

- а) прилаганите проучвателни, добивни и преработвателни технологии, генериращи минни отпадъци;
- б) на всяка последваща преработка или третиране, на които се подлагат минните отпадъци.

Посочват се проектните решения, допринасящи за предотвратяване на генерирането или намаляване на количеството на минните отпадъци и на тяхната вредност, както и за постигане целите на плана по чл. 5, ал. 1.

3. Характеристика и класификация на минните отпадъци. Прогнозно количество. Включва информацията, получена вследствие охарактеризирането на отпадъците съгласно приложение № 2.

Посочват се:

а) кодът и наименованието на минните отпадъци съгласно приложение № 1 към Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 66 от 2014 г.);

б) видът на минните отпадъци, определен съгласно чл. 15 и приложение № 3, с обосновка.

Прогнозно количество е общото количество на минните отпадъци, които ще се управляват през периода на експлоатация.

4. Вид и категория на съоръжението за минни отпадъци.

Включва подробна информация за:

а) местоположението на съоръжението за минни отпадъци (за нови съоръжения и алтернативни варианти);

б) състоянието на земната повърхност, засегната от съоръжението за минни отпадъци (инженерно-геоложки, хидрогеоложки, хидроложки, хидрохимични, сеизмични и морфоложки данни за района, в който ще бъде разположено съоръжението);

в) наличието на подземни и надземни комуникации, водни обекти, санитарно-охранителни зони, сгради и други в района на съоръжението за минни отпадъци;

г) защитените територии и защитените зони; опазване.

Описват се видът и категорията на съоръжението за минни отпадъци съгласно глава трета, раздел II и приложение № 4.

За съоръжения категория "А" се прилагат документи, доказващи, че е:

д) разработена и ще се прилага политика за предотвратяване на големи аварии;

е) въведена система за управление на безопасността на съоръжението;

ж) съставен вътрешен аварийен план, конкретизиращ мерките, които трябва да се вземат в случай на авария.

5. Проектна документация за строителство, експлоатация и закриване на съоръжението за минни отпадъци. Прави се преглед на проектите за строителство, експлоатация и закриване на съоръжението за минни отпадъци и за рекултивация на засегнатите от него земи и се посочват проведените процедури за одобряването и съгласуването им съгласно чл. 18, ал. 3. Разглеждат се проектните решения, осигуряващи:

а) разполагане на съоръжението на подходящо място съобразно:

аа) изискванията на действащото законодателство по опазване на човешкото здраве, околната среда и културните ценности;

бб) съществуващите геоложки, хидроложки, хидрогеоложки, сеизмични и геотехнически фактори;

б) физическата стабилност на съоръжението за минни отпадъци предвид неговото местоположение, конструкция, управление и поддържане;

в) предотвратяване в краткосрочен и в дългосрочен план на замърсяването на почвата, въздуха и водите и гарантиращи ефективно събиране на замърсена вода и инфилтрат;

г) намаляване на ерозията, причинена от водата и вятъра, доколкото е технически възможно и икономически оправдано.

6. Рискове за околната среда и за безопасността и здравето на човека по време на функциониране и след закриване на съоръжението за минни отпадъци и мерки за предотвратяването им:

За целия срок на функциониране и за периода след закриването на съоръжението се идентифицират възможните опасности от аварии и рисковете за безопасността и здравето на човека и за околната среда, свързани със:

а) местоположението на съоръжението за минни отпадъци;

б) физическата стабилност на съоръжението за минни отпадъци предвид неговата конструкция,

управлението и поддържането му;

в) влиянието на геоложки, хидроложки, хидрогеоложки, сеизмични и геотехнически фактори;

г) опазването – в краткосрочен и в дългосрочен план, на почвата, въздуха и водите от замърсяване и с ефективното събиране на замърсената вода и инфилтрат;

д) намаляването на ерозията, причинена от водата и вятъра, доколкото е технически възможно и икономически оправдано;

е) увреждането на ландшафта;

ж) други.

7. Планират се мерки за недопускане на аварии и предотвратяване на рисковете, посочени по-горе, основаващи се на най-добрите налични техники и предвидени за изпълнение:

а) преди и по време на експлоатацията на съоръжението;

б) при рекултивиране на засегнатите от съоръжението за минни отпадъци земи и закриването му;

в) през периода след закриването му.

Посочват се периодичността и сроковете за изпълнение на планираните мерки и начините за отчитането им.

8. Контролни и мониторингови процедури. Включват:

а) планове и договорености за мониторинг на съоръжението за минни отпадъци;

б) планове и договорености за инспектиране на съоръжението за минни отпадъци от компетентни лица;

в) действия, предприемани в случаи на резултати от мониторинга или инспектирането, показващи нестабилност на съоръжението или замърсяване на почвата, въздуха и водите.

9. Площадки за събиране и съхраняване на минни отпадъци за сроковете, посочени в чл. 16, ал. 4. Включва подробна информация за:

а) местоположението на площадката;

б) проектните решения, осигуряващи:

аа) физическа стабилност на минните отпадъци и на площадките, на които се съхраняват;

бб) предотвратяване – в краткосрочен и в дългосрочен план, на замърсяването на почвата, въздуха и водите;

в) възможните опасности от аварии и рискове, свързани със:

аа) физическа стабилност на минните отпадъци и на площадките, на които се съхраняват;

бб) опазване на почвата, въздуха и водите от замърсяване;

г) мерки за недопускане на аварии и предотвратяване на рисковете, посочени по-горе, основаващи се на най-добрите налични техники;

д) предвидените мониторингови и контролни процедури;

е) действията, предприемани в случаи на резултати от мониторинга или инспектирането, показващи замърсяване на почвата, въздуха и водите.

10. Минни отпадъци, предназначени за запълване на отработени пространства, образувани в резултат на подземен или открит добив на подземни богатства. Включва:

а) проектни решения, осигуряващи:

аа) физическа стабилност на минните отпадъци в запълваните пространства;

бб) предотвратяване – в краткосрочен и в дългосрочен план, на замърсяването на почвата, въздуха и водите;

б) рисковете, свързани със:

аа) физическата стабилност на минните отпадъци в запълваните отработени пространства;

бб) опазването на почвата, въздуха и водите от замърсяване;

в) мерките за предотвратяване на рисковете, посочени по-горе, основаващи се на най-добрите налични техники;

г) предвидените мониторингови и контролни процедури.

11. Закриване и рекултивация на съоръжението за минни отпадъци и на засегнатите земи.

Предлага се план за закриване и рекултивация на съоръжението за минни отпадъци и на засегнатите земи, включващ:

а) преглед на проектната готовност за закриване и рекултивация;

б) изпълнение на дейностите по закриване и рекултивация;

в) процедури (план) за мониторинг и контрол на физическата и химическата стабилност на закритото съоръжение за минни отпадъци;

г) мерки за минимизиране на всеки отрицателен ефект върху околната среда и по-специално по отношение на повърхностните и подземните води.

12. Програми за предотвратяване влошаването на състоянието на водите и замърсяването на въздуха и почвите. Включва:

а) програма за предотвратяване влошаването на състоянието на водите и почвата над установените норми, изготвена съгласно изискванията на чл. 20, ал. 1, т. 1;

б) програма за предотвратяване замърсяването на въздуха, изготвена съгласно изискванията на чл. 20, ал. 1, т. 2;

в) програма, основаваща се на най-добрите налични техники и водеща до намаляване на концентрацията на слабокиселинния разложим цианид в точките на заустване на минните отпадъци, изготвена съгласно изискванията на чл. 21.

13. Документи, доказващи квалификацията, техническите умения и способността на оператора да постигне целите на плана за управление на минните отпадъци, формулирани съгласно чл. 5, ал. 1 от наредбата.

II. Графическа част.

1. План на съоръжението за минни отпадъци, включващ:

а) прилежащите към съоръжението и намиращи се наблизо сгради и съоръжения, пътища, потенциално застрашени зони (по веригата източник на потенциална опасност – път на разпространение на потенциалната опасност – приемник на потенциална опасност);

б) контур на находището, контур на концесионната площ, контур на площадката, на която е разположено съоръжението за минен отпадък, или на площадката по чл. 16, ал. 4, т. 1 от наредбата, както и контур на площта, която е одобрена с решение по ОВОС или за която е преценено, че не се извършва ОВОС, с координатен регистър и координатна система "1970".

2. Други чертежи в подходящ мащаб в зависимост от вида и спецификата на съоръжението, включително разрези и характерни детайли на съоръжението за минни отпадъци.

Приложение № 2 към чл. 14, ал. 3

Технически изисквания за охарактеризиране на минните отпадъци

I. Охарактеризирането на минните отпадъци се извършва въз основа на:

1. Обща информация за разработваното находище (или предоставената площ за проучване):

- а) проведени геоложки проучвания, добив и преработка;
- б) прилагани добивни технологии;
- в) прилагани преработвателни технологии;
- г) характеристика на очакваните продукти.

2. Геоложки данни за разработваното находище (или представената площ за проучване) – идентификация на видовете отпадъци, които ще бъдат генерирани при добива и преработката:

- а) характеристика на находището:
  - аа) форма и размери, количество на запасите;
  - бб) минераложки и химичен състав и свойства;
  - вв) физични свойства (плътност, порьозност, зърнометричен състав, съдържание на влага, други);
  - гг) хидротермални изменения;
  - дд) изветряне и супергенни промени;
- б) идентификация на видовете отпадъци, които ще бъдат генерирани при проучването или при добива и преработката.

3. Естество на минните отпадъци и намерения за управлението им:

- а) произход на отпадъците:
  - аа) от миннодобивен обект (проучване, добив);
  - бб) от технологичен процес (преработка);
- б) количество на минните отпадъци;
- в) система за транспортиране на минните отпадъци;
- г) методи за депониране на минните отпадъци;
- д) описание на химичните вещества и смеси, използвани при преработката;
- е) код и наименование на минните отпадъци съгласно приложение № 1 към Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 66 от 2014 г.);
- ж) тип на съоръжението, в което ще се депонират минните отпадъци.

4. Геотехническо поведение на минните отпадъци – определя се въз основа на следните параметри:

- а) зърнометрия;
- б) пластичност;
- в) плътност;
- г) съдържание на влага/вода;
- д) степен на уплътняване;
- е) якост на срязване и ъгъл на вътрешно триене;
- ж) пропускливост и коефициент на порьозност;
- з) свиваемост и консолидация.

5. Геохимични характеристики и поведение на минните отпадъци – прогнозира се химичният състав на дренажните води във времето за всеки вид минен отпадък въз основа на:

- а) оценка на съдържащите се метали, кислородсъдържащи аниони и излужващи се соли във времето – чрез тест за излужване, в зависимост от РН, и/или чрез тест за просмукване, и/или чрез тест за

изпускания – в зависимост от времето, и/или чрез други подходящи тестове;

б) статични и кинетични тестове на минни отпадъци, съдържащи сулфиди, за определяне на кисели дренажни разтвори и излужване на метали във времето.

Заедно с минните отпадъци се разглеждат и всякакви добавки и остатъчни вещества от различните технологични процеси.

При оценяване на геохимичното поведение на отпадъците следва да бъдат отчитани критериите за класифициране на инертни отпадъци, формулирани в т. 2 на приложение № 3 към чл. 15 от наредбата.

II. Източници на информация.

1. Информацията, необходима за охарактеризиране на минните отпадъци, се набавя от:

а) геоложки доклади за разработваното находище или за отделни негови участъци;

б) геолого-техническа документация, изготвена от титулярите на разрешения за търсене и/или проучване или от концесионерите;

в) съществуващи национални и на Европейската общност стандарти за охарактеризиране на отпадъци и за изпитване на скални материали;

г) схеми за сертифициране;

д) списъци на инертни отпадъци;

е) данни за подобни обекти.

2. Качеството и представителността на всяка информация по т. 1 се оценява, а възможните липси на информация се установяват.

3. При недостатъчна или липсваща информация за охарактеризиране на минните отпадъци се съставя и изпълнява план за вземане на проби съгласно стандартите за вземане на проби и изпитване на отпадъци, посочени в Заповед № РД-950 на министъра на околната среда и водите от 13 декември 2014 г., съдържащ:

а) предназначение на събираните данни;

б) програма за лабораторни анализи и изисквания за вземане на проби;

в) места за вземане на проби (сондажни ядки, минни изработки, транспортни съоръжения, насипища, хвостохранилища, други);

г) процедури и препоръки за описанието на пробите, за определяне на броя и големината (масата) им и за боравене с тях.

4. Качеството и надеждността на резултатите от изпълнението на плана по т. 3 се оценяват и използват за охарактеризиране на минните отпадъци.

Приложение № 3 към чл. 15 (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., в сила о

Класифициране на минните отпадъци в съответствие с разпоредбите на чл. 22

1. Минните отпадъци се класифицират като незамърсени почви, ако отговарят на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за почвите (ДВ, бр. 89 от 2007 г.) и съдържанията на вредни вещества в тях не надвишават нормите, определени с Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.).

2. Минните отпадъци се класифицират като инертни отпадъци, когато:

а) не се разпадат, не се разтварят и не претърпяват съществени физически, химически или биологически промени, които могат да повлияят неблагоприятно върху компонентите на околната среда, безопасността и здравето на населението;

б) съдържат сулфидна сяра в количества не по-големи от 0,1 на сто;

в) съдържат сулфидна сяра в количества не по-големи от 1,0 на сто, при условие че коефициентът, определен от съотношението между неутрализиращия и киселинния потенциал, определени на основата на статично изпитване по prEN 15875, е по-голям от 3;

г) не се самозапалват и не горят;

д) (изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., в сила от 23.07.2019 г.) не съдържат опасни за околната среда и човешкото здраве вещества, особено As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, V и Zn, включително във фините частици на отпадъка, в концентрации, превишаващи посочените в Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548 ЕО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006, общи или специфични пределни концентрации;

е) (изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., в сила от 23.07.2019 г.) не съдържат вещества, потенциално вредни за околната среда и здравето на хората, в частност As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, V и Zn, включително във фините частици на отпадъка, в количества, превишаващи граничните стойности, определени в приложение № 3 към § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците;

ж) не съдържат вещества и продукти, използвани при добива и първичната преработка, които могат да повлияят неблагоприятно върху компонентите на околната среда, безопасността и здравето на населението;

з) общото съдържание на инфилтрат и замърсители в инертните отпадъци и екотоксичността на инфилтратата са незначителни и не застрашават състоянието на повърхностните и подземните води.

3. Минните отпадъци се класифицират като опасни, когато отговарят на условията на чл. 6 от Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 66 от 2014 г.).

4. Минните отпадъци, ако не отговарят на условията по т. 1 – 3, се класифицират като:

а) неопасни неинертни;

б) неопасни отпадъци от проучването;

в) отпадъци от добива и преработката на торф.

Приложение № 4 към чл. 17, ал. 1

Методика за категоризиране на съоръженията за минни отпадъци

I. Общи положения.

1. Методиката е разработена с оглед определяне и прилагане на общовалидни изисквания към условията и критериите за категоризиране на съоръженията за минни отпадъци.

2. Категоризирането на съоръженията за минни отпадъци се прави въз основа на цялостен анализ на типа, големината и местоположението на съоръжението и на характеристиките и свойствата на съхраняваните в него минни отпадъци.

II. Условия и критерии за категоризиране на съоръжения за минни отпадъци.

1. Съгласно чл. 226, ал. 4 ЗПБ съоръженията за минни отпадъци се категоризират според степента на тяхната опасност и риска за околната среда и човешкото здраве на съоръжения категория "А" и съоръжения категория "Б".

2. Съгласно чл. 16, ал. 3 съоръжения за минни отпадъци са:

а) насипища (табани);

б) хвостохранилища и шламоохранилища;

в) други.

3. Дадено съоръжение за минни отпадъци се категоризира като съоръжение категория "А", в случай че е налице поне едно от следните условия:

а) Условие 1: съществува вероятност от възникване на голяма авария вследствие на:

аа) нарушаване на конструктивната цялост на съоръжението;

бб) неправилна експлоатация на съоръжението;

б) Условие 2: съоръжението съдържа отпадъци, класифицирани като опасни според чл. 15, в количества над определен праг;

в) Условие 3: съоръжението съдържа вещества и/или смеси, класифицирани като опасни по смисъла на Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548 ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006.

Определянето на максималната годишна концентрация на всяко опасно вещество и смес става по реда, описан в т. V "Категоризиране на съоръженията за минни отпадъци по Условие 3".

4. Дадено съоръжение за минни отпадъци се категоризира като съоръжение категория "Б", ако не отговаря на условията, посочени по-горе.

5. Съоръженията за минни отпадъци, съдържащи само инертни отпадъци или незамърсени почви, не се категоризират по Условие 2 и Условие 3.

III. Категоризиране на съоръженията за минни отпадъци по Условие 1.

1. Дадено съоръжение за минни отпадъци се категоризира като съоръжение категория "А" по смисъла на Условие 1, ако прогнозните последици в краткосрочен и в дългосрочен план (за целия срок на съществуване на съоръжението, включително периода след неговото затваряне) от възникнала голяма авария, дължаща се на нарушаване на конструктивната цялост на съоръжението или на неправилна експлоатация, могат да доведат до:

а) потенциална опасност за загуба на човешки живот, освен ако тази опасност е незначителна;

б) сериозна опасност за човешкото здраве;

в) сериозна опасност за околната среда.

2. Конструктивна цялост на съоръжението е способността му да задържа минните отпадъци в рамките на своите граници по начин, предвиден в проект.

3. Нарушаване на конструктивната цялост на съоръжението е възникване на всякакви възможни повреди на цялото съоръжение или на отделни негови конструктивни елементи.

4. Прогноза за възможно нарушаване на конструктивната цялост на съоръжението се прави въз основа на оценка на следните фактори:

а) вътрешна ерозия;

б) свлачища;

в) пропадания или слягания на земната повърхност, върху която е изградено съоръжението;

г) сеизмичната активност на района, в който е изградено съоръжението;

д) наводнения;

е) физико-механичните свойства на съхраняваните отпадъци;

ж) препълване;

з) неизправност на отводнителни и преливни системи;

и) неправилна експлоатация;

к) други, специфични за съоръжението (нарушения, пукнатини в преградни стени, конструктивни слабости).

Всеки от посочените по-горе фактори се разглежда и оценява задължително.

5. Неправилна експлоатация на съоръжение за минни отпадъци е:

а) експлоатация, провеждането на която води до:

аа) големи аварии;

бб) изпускане на замърсители;

б) неприлагане или неефективно прилагане на мерките за опазване на околната среда, водещи до замърсяването и увреждането ѝ;

в) изпълнение на неотговарящ на изискванията към съоръжението проект, водещо до големи аварии и/или замърсяване и увреждане на околната среда.

Оценката на изпускането на замърсители в резултат на неправилна експлоатация включва както последиците от краткосрочни пулсации, така и последиците от продължителното изпускане на замърсители и обхваща експлоатационния период на съоръжението и продължителен период след неговото затваряне.

6. Установяването на потенциална опасност за загуба на човешки живот или на сериозна опасност за човешкото здраве и за околната среда и конкретните оценки на степента на потенциалните въздействия се разглеждат и правят в контекста на веригата: източник на потенциална опасност – път на разпространение на потенциалната опасност – приемник на потенциалната опасност.

Всеки от компонентите на веригата се разглежда самостоятелно.

7. Установяване на потенциална опасност за загуба на човешки живот или на сериозна опасност за човешкото здраве вследствие нарушаване на конструктивната цялост на съоръжения за минни отпадъци, класифицирани по чл. 16, ал. 3 като насипища:

а) потенциална опасност за загуба на човешки живот и/или сериозна опасност за човешкото здраве вследствие нарушаване на конструктивната цялост (свличане) на насипище съществува, ако в районите, попадащи в обсега на движещите (свличащите) се маси от минни отпадъци, пребивават постоянно или за различни периоди от време хора;

б) потенциалната опасност за загуба на човешки живот е незначителна, ако в района на застрашените от съоръжението зони не присъстват непрекъснато или за различни периоди от време други хора, освен работещите по експлоатацията му; за гарантиране сигурността на работещите по експлоатацията на съоръжението се прилагат съответните наредби, правилници и инструкции по безопасността на труда;

в) сериозна опасност за човешкото здраве са уврежданията, водещи до продължителни болестни състояния или инвалидност;

г) за установяване на потенциална опасност за загуба на човешки живот или на сериозна опасност за човешкото здраве задължително се разглежда всяка възможна авария, водеща до нарушаване на конструктивната цялост на насипището, като се отчитат следните фактори:

аа) размери (проектни, достигнати) на съоръжението;

бб) специфични характеристики на съоръжението;

вв) количествена и качествена характеристика на отпадъците, съхранявани в съоръжението;

гг) ъгли на устойчивост на откосите на съоръжението;

дд) възможност за събиране на вода в съоръжението;

ее) устойчивост на земната повърхност, върху която е изградено съоръжението;

жж) топография, съществуващи инфраструктурни обекти и съоръжения и др.;

зз) надземни и подземни комуникации, водни обекти, санитарно-охранителни зони, сгради, производствени конструкции и съоръжения и др. в близост до съоръжението;

ии) наличие на минни изработки в близост до съоръжението;

кк) други фактори.

8. Установяване на потенциална опасност за загуба на човешки живот или на сериозна опасност за човешкото здраве вследствие нарушаване на конструктивната цялост на съоръжения за минни отпадъци, класифицирани по чл. 16, ал. 3 като хвостохранилища и шламохранилища.

а) застрашени от аварии, възникнали вследствие на нарушаване на конструктивната цялост на

хвостохранилище (шламоохранилище), са:

аа) райони, попадащи в обсега на движение на минните отпадъци, в които живеят или пребивават постоянно или за различни периоди от време хора;

бб) пътища от национално или местно значение и жп линии, по които се движат пътнически влакове, попадащи в обсега на движение на минните отпадъци.

Райони, в които живеят или пребивават постоянно или за различни периоди от време хора, са населени места, паркове, спортни площадки и съоръжения, учебни и административни сгради, търговски, стопански и производствени обекти, строителни обекти и съоръжения, военни обекти.

б) потенциална опасност за загуба на човешки живот и сериозна опасност за човешкото здраве вследствие нарушаване на конструктивната цялост на хвостохранилище (шламоохранилище) съществува, ако в районите, попадащи в обсега на движение на минните отпадъци, живеят или пребивават постоянно или за различни периоди от време хора и нивото на изпуснатите от хвостохранилището (шламоохранилището) вода и/или хвост (шлам) надвишава:

аа) нивото на естествения терен с не по-малко от 0,7 м, или

бб) скоростта на разпространение на водата и/или на хвоста е не по-малка от 0,5 м/сек;

в) потенциалната опасност за загуба на човешки живот или опасността за човешкото здраве са незначителни, ако в района на потенциално застрашените от съоръжението зони не присъстват непрекъснато или за различни периоди от време други хора, освен работещите по експлоатацията му;

За гарантиране сигурността на работещите по експлоатацията на съоръжението се прилагат съответните наредби, правилници и инструкции по безопасността на труда.

г) сериозна опасност за човешкото здраве са уврежданията, водещи до продължителни болестни състояния или инвалидност;

д) потенциална опасност за загуба на човешки живот и сериозна опасност за човешкото здраве по пътища от национално или местно значение и жп линии, по които се движат пътнически влакове, съществува в случаите, когато е възможно заливане на същите с вода и/или с хвост от аварирало съоръжение за минни отпадъци;

е) потенциалната опасност за загуба на човешки живот или опасността за човешкото здраве са незначителни за застрашени пътища от национално или местно значение, ако:

аа) интензивността на движение не надвишава 3000 пътни превозни средства (ППС) за 24 часа;

бб) не съществуват фактори и обстоятелства, водещи до влошаване на видимостта от приемника (пътя) към източника (съоръжението) на потенциалната опасност;

вв) съществува добре работеща система за спиране на движението и евакуиране на попадналите в застрашените зони ППС;

гг) времето, необходимо за сигнализиране, спиране на движението и извеждане на попадналите в застрашените зони ППС, е по-малко от времето, за което приливната вълна достига застрашените участъци;

ж) за установяване на потенциална опасност за загуба на човешки живот или на сериозна опасност за човешкото здраве задължително се разглежда всяка възможна авария, водеща до нарушаване на конструктивната цялост на хвостохранилището (шламоохранилището), като се отчитат следните фактори:

аа) размери (проектни и достигнати) на съоръжението;

бб) специфични характеристики на съоръжението;

вв) количествената и качествената характеристика на отпадъците, съхранявани в съоръжението;

гг) топографията, съществуващите инфраструктурни обекти и съоръжения и др.;

дд) времето за достигане на приливната вълна до райони, в които има хора;

ее) скоростта на разпространение на приливната вълна при авария;

жж) прогнозното ниво на водата и отпадъците (хвоста);

зз) скоростта (темпът) на покачване на водата и отпадъците (хвоста);

ии) други фактори.

9. Установяване на опасността за околната среда вследствие нарушаване на конструктивната цялост на съоръжения за минни отпадъци:

а) опасност за околната среда съществува, ако вследствие на нарушаване на конструктивната цялост на съоръжение за минни отпадъци бъдат трайно замърсени, увредени или унищожени:

аа) почви, води и водни обекти, санитарно-охранителни зони, въздух;

бб) защитени територии и зони и паметници на културата;

вв) технически съоръжения, разрушаването или повреждането на които може да доведе до изпускане на вредни емисии и до сериозна опасност за околната среда;

гг) технически съоръжения с важна обществена значимост;

дд) други, характерни за разглеждания район и непосочени по-горе;

Посочените в букви "аа", "бб", "вв", "гг" и "дд" обекти се разглеждат като приемници на сериозна опасност.

б) опасността за околната среда се счита за сериозна, когато:

аа) остатъчните замърсявания на водите (повърхностни и подземни) налагат ограничения при използването им;

бб) за продължителен период се наблюдават постоянни концентрации на токсични замърсители в повърхностните води;

вв) за кратък период се наблюдават високи концентрации на токсични замърсители в повърхностните води;

гг) остатъчните замърсявания на почвите налагат ограничения за ползването им;

дд) за продължителен период се наблюдават постоянни концентрации на токсични замърсители във въздуха;

ее) за кратък период се наблюдават високи концентрации на токсични замърсители във въздуха;

жж) бъдат засегнати защитени територии и зони и паметници на културата;

зз) бъдат засегнати технически съоръжения;

в) опасността за околната среда не се счита за сериозна, когато:

аа) потенциална авария не би довела до дългосрочно увреждане на околната среда;

бб) засегнатата околна среда може да бъде възстановена с малки по обем дейности;

г) технически съоръжения, разрушаването или повреждането на които може да доведе до изпускане на вредни емисии и до сериозна опасност за околната среда, са:

аа) бензиностанции;

бб) складове за взривни материали;

вв) складове за опасни и/или токсични материали;

гг) складове за горивно-смазочни материали;

дд) депа за опасни и/или неопасни отпадъци и съоръжения за преработка на отпадъци;

ее) пречиствателни станции за отпадъчни води;

д) технически съоръжения с важна обществена значимост, разрушаването на които може да доведе до сериозна опасност за околната среда, са:

аа) водопроводни съоръжения;

бб) електропроводни и енергопроводни съоръжения;

вв) канализационни съоръжения;

гг) пътища и жп линии;

В случаите, когато засегнатите съоръжения могат да бъдат възстановени незабавно, без да се нарушава работата им, опасността за околната среда се счита за незначителна.

е) установяването на опасността за околната среда и последиците от нарушаване на конструктивната цялост на съоръжението включва прякото въздействие на всеки материал (минен отпадък), транспортиран от съоръжението в резултат на повредата, както и породените краткосрочни и дългосрочни последици от това.

10. Съоръжение за минни отпадъци, конструктивната цялост на което е възможно да бъде нарушена вследствие на авария, се разглежда като източник на потенциална опасност за загуба на човешки живот или сериозна опасност за човешкото здраве, а районите или обектите, които са застрашени, се разглеждат като приемници на потенциална опасност:

а) в случаите, при които между източника и приемника на потенциална опасност за загуба на човешки живот или на сериозна опасност за човешкото здраве съществува път за разпространение, съоръжението се категоризира като съоръжение за минни отпадъци категория "А";

б) в случаите, при които между източника и приемника на потенциална опасност за загуба на човешки живот или на сериозна опасност за човешкото здраве не съществува път за разпространение, съоръжението се категоризира като съоръжение за минни отпадъци категория "Б".

11. При категоризиране на съоръжение за минни отпадъци по Условие 1 се разглежда целият срок за съществуване на съоръжението, включително периодът след затварянето му.

IV. Категоризиране на съоръженията за минни отпадъци по Условие 2.

1. Съоръженията се категоризират по Условие 2, ако съдържат отпадъци, класифицирани като опасни съгласно изискванията на чл. 15, в количества над определена прагова стойност.

2. Праговата стойност за съдържание на опасни минни отпадъци в дадено съоръжение се определя като отношение между теглата на базата на суха маса на очакваното в края на проектния експлоатационен период количество на минните отпадъци, класифицирани като опасни, и очакваното в края на проектния експлоатационен период общо количество на минните отпадъци.

3. Дадено съоръжение за минни отпадъци се категоризира като съоръжение категория "А" по смисъла на Условие 2, ако:

а) определената съгласно т. 2 прагова стойност надвишава 50 на сто;

б) определената съгласно т. 2 прагова стойност е по-малка от 50 на сто и е по-голяма от 5 на сто и оценката на риска за съоръжението, разработена като част от категоризирането на съоръжението по Условие 1 и отчитаща въздействието на опасните отпадъци, показва, че съоръжението следва да бъде категоризирано като съоръжение за минни отпадъци от категория "А".

4. Дадено съоръжение за минни отпадъци се категоризира като съоръжение категория "Б" по смисъла на Условие 2, ако:

а) определената съгласно т. 2 прагова стойност е по-малка от 50 на сто и е по-голяма от 5 на сто и оценката на риска за съоръжението, разработена като част от категоризирането на съоръжението по Условие 1 и отчитаща въздействието на опасните отпадъци, показва, че съоръжението не следва да бъде категоризирано като съоръжение за минни отпадъци от категория "А";

б) определената съгласно т. 2 прагова стойност е по-малка от 5 на сто.

V. Категоризиране на съоръженията за минни отпадъци по Условие 3.

1. Категоризиране на хвостохранилища по Условие 3:

а) категоризирането на новопроектирани хвостохранилища по Условие 3 се извършва в следната последователност:

аа) прави се инвентаризация на всички вещества и смеси, използвани или предвидени за използване в технологичния процес, които се депонират в хвостохранилището;

бб) определят се необходимите за технологичния процес количества от всяко вещество и смес за всяка година от експлоатационния период;

вв) посочва се кои от необходимите за технологичния процес вещества и смеси са опасни по смисъла на Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006;

гг) определя се за всяка година от експлоатационния период увеличението на количеството на водата в хвостохранилището (Q_i), изчислено на базата на отделеното количество отпадък (хвост) в сухо състояние по формулата:

$\Delta Q_i = (\Delta M_i / D) * P$, където:

– ΔM_i е годишното количество отпадък (хвост), постъпило в хвостохранилището през i -тата година, т суха маса/година;

– D е насипна плътност на депонирания отпадък (хвост) в сухо състояние, т/м³;

– P е средна пористост на утаен отпадък (хвост), определена като отношение на общия обем кухини към общия обем отпадък (хвост), м³/м³.

При липса на точни данни могат да се ползват средни такива, т.е. $D = 1,4$ т/м³ и $P = 0,5$ м³/м³.

дд) определя се максималната годишна концентрация в течна фаза (C_{max}) на всяко вещество и смес, определени като опасни съгласно буква "вв", по формулата:

$C_{max} = S_i / \Delta Q_i$, където:

– S_i е годишното количество от всяко вещество или смес, определени като опасни съгласно буква "вв";

б) новопроектирано хвостохранилище се категоризира като съоръжение категория "А" по смисъла на Условие 3, ако максималната годишна концентрация на което и да е вещество или смес се счита за опасна по смисъла на Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006;

в) действащи хвостохранилища се категоризират по реда, описан в букви "а" и "б", или въз основа на получени резултати от директен химичен анализ на водата и твърдите вещества, намиращи се във водата; в случаите, когато течната фаза и съставките са опасни по смисъла на Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006, съоръжението се категоризира като съоръжение категория "А".

2. Категоризиране на съоръжения за минни отпадъци, в които са добивани метали чрез използване на излужващи разтвори:

а) категоризирането по Условие 3 на съоръжения за минни отпадъци, в които са добивани метали чрез използване на излужващи разтвори, се извършва в следната последователност:

аа) прави се инвентаризация на използваните излужващи химикали;

бб) определят се чрез директен химичен анализ остатъчните концентрации на използваните излужващи химикали в дренажните води;

б) съоръжения за минни отпадъци, в които са добивани метали чрез използване на излужващи разтвори, се категоризират като съоръжение по смисъла на Условие 3, ако инфилтратните води от съоръжението се считат за опасна смес по смисъла на Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006.

Приложение № 5 към чл. 29 и чл. 32, ал. 2

Форма и съдържание на вътрешния и външния аварийен план на съоръжение з

1. Вътрешният и външният аварийен план на съоръженията за минни отпадъци се съставят с цел:

а) осигуряване на контрол и ограничаване на последствията от аварии и други инциденти с оглед свеждане до минимум и ограничаване на неблагоприятните въздействия върху човешкото здраве, околната среда и имуществото;

б) прилагане на необходимите мерки за опазване на човешкото здраве и на околната среда от въздействието на аварии;

в) съобщаване на необходимата информация на обществеността и на съответните служби и власти;

г) осигуряване на почистване и възстановяване на околната среда след авария.

2. Вътрешният аварийен план се съставя от операторите на съоръжения за минни отпадъци и съдържа информация за:

а) имената и длъжностите на лицата, оправомощени да привеждат в действие аварийния план;

б) име и длъжност на лицето, отговорно за координация на действията, които се предприемат на територията на съоръжението в случай на авария;

в) име и длъжност на лицето, отговорно за осъществяване на връзка с компетентните органи за защита при бедствия;

г) планирани действия за контрол на риска от аварии и за ограничаване на последствията от тях при предвидими условия или събития, които могат да доведат до възникване на аварии; описание на оборудването, осигуряващо безопасна експлоатация, и на наличните средства за индивидуална и колективна защита;

д) мерки за ограничаване на риска за лицата, намиращи се в района на съоръжението; начини за оповестяване и действия, които следва да се предприемат;

е) мерки за ранно оповестяване, алармиране и информиране на властите, отговорни за привеждане в действие на външния аварийен план в случай на авария; вид на информацията, предоставяна с първоначалното оповестяване, и начини и мерки за предоставяне на допълнителна информация;

ж) мерки за обучение на персонала съобразно задълженията, които има, и действията, които следва да предприеме при възникване на авария; координиране на мерките с властите, отговорни за привеждане в действие на външния аварийен план;

з) мерки за осигуряване на сили и средства за спасителни и аварийно-възстановителни работи извън съоръжението;

и) мероприятия за почистване и възстановяване на околната среда и рекултивация на засегнатите земи след авария.

3. При съставяне на вътрешен аварийен план за съоръжение за минни отпадъци – насипище (табан), задължително се спазват изискванията на Правилника за безопасност на труда при разработване на находища по открит начин, утвърден от министъра на труда и социалните грижи, издаден през 1996 г. (приложение № 2 към чл. 41 и 42 – Инструкция за съставяне на плана за предотвратяване и ликвидиране на аварии), и на чл. 35 от Закона за защита при бедствия.

4. При съставяне на вътрешен аварийен план за съоръжение за минни отпадъци – хвостохранилище и шламохранилище, задължително се спазват изискванията на Правилника за безопасност на труда при експлоатация на хвостохранилища и шламохранилища, утвърден от министъра на труда и социалните грижи (ДВ, бр. 58 от 1973 г.), и на чл. 35 от Закона за защита при бедствия.

5. Външният аварийен план се съставя като част от общинския план за защита при бедствия, изготвен съгласно изискванията на чл. 9 от Закона за защита при бедствия, и съдържа допълнително данни за:

а) имената и длъжностите на лицата, упълномощени да задействат оповестяването и привеждането в готовност на силите и средствата за привеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;

б) имената и длъжностите на лицата, отговорни за координация на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;

в) планирани мерки за ранно оповестяване, алармиране, информиране и процедури за готовност и

свикване;

г) планирани мерки за координиране и организиране на силите и средствата, необходими за провеждане на спасителни и аварийно-възстановителни работи, предвидени във външния аварийен план;

д) планирани мерки за оказване на помощ при спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в района на съоръжението;

е) планирани мерки за ограничаване на последствията извън района на съоръжението;

ж) планирани мерки за оповестяване и информиране на обществеността относно възникването на голяма авария и за действията, които обществеността следва да предприеме;

з) планирани мерки за информиране на спасителните служби на съседни държави (страни членки) в случай на голяма авария с възможни трансгранични последици;

и) мероприятия за почистване и възстановяване на околната среда и рекултивация на засегнатите земи след голяма авария.

Приложение № 6

към чл. 43

Информационна карта на съоръжение за минни отпадъци

I. Обща информация:

1. Наименование на съоръжението за минни отпадъци: .....

.....

2. Адрес на съоръжението за минни отпадъци:

а) населено място: .....

.....

б) община: .....

.....

в) област: .....

.....

г) оператор: .....

.....

д) телефон: .....

е) e-mail: .....

3. Компетентен орган за одобряване на Плана за управление на минните отпадъци и издаване на разрешително:

.....

4. Компетентни органи за инспектиране на съоръжението: .....

.....

II. Основна информация за плана за управление на минните отпадъци и издаденото разрешително:

1. План за управление на минни отпадъци:

а) одобрен с писмо № .....

б) период на валидност: .....

в) преразгледан на: .....

г) причини за преразглеждане на плана за управление на минни отпадъци: .....

.....

д) одобрен след преразглеждане с писмо № .....

.....

2. Разрешително за управление на минни отпадъци:

а) номер и дата на издаване: .....

.....

б) период на валидност: .....

.....

в) категория на съоръжението за минни отпадъци:

.....

г) преразгледано на: .....

.....
д) причини за преразглеждане на разрешителното за управление на минни отпадъци .....

.....
е) оперативна фаза на съоръжението за минни отпадъци:

аа) в експлоатация .....

бб) фаза на закриване .....

вв) фаза след закриването .....

.....
III. Информация за вида и количеството на минните отпадъци:

1. Вид на минните отпадъци. Произход:

а) в съоръжения за минни отпадъци .....

б) в площадки по чл. 16, ал. 4, т. 1 .....

2. Количество на минните отпадъци, събирани и съхранявани на площадките съгласно чл. 16, ал. 4:

а) през отчетния период: .....

б) общо: .....

3. Количество на минните отпадъци, постъпили в съоръжението за минни отпадъци:

а) през отчетния период: .....

б) общо: .....

4. Количество на оползотворените минни отпадъци (от намиращите се в съоръжението):

а) през отчетния период: .....

б) общо: .....

.....
IV. Информация за съоръжението за минни отпадъци:

.....
V. Проведени мониторингови процедури. Резултати:

1. ....

2. ....

3. ....

п. ....

.....
VI. Осъществен контрол:

1. Осъществен контрол от оператора съгласно планове и договорености, разработени в Плана за управление на минните отпадъци. Резултати:

а) .....

б) .....

в) .....

п. ....

2. Осъществен контрол от независими експерти съгласно чл. 40, ал. 1. Резултати:

а) .....

б) .....

в) .....

п. ....

.....
3. Осъществен контрол от оправомощени от министъра на енергетиката длъжностни лица:

а) .....

б) .....

в) .....

г) .....

.....
VII. Приложения към информационната карта на съоръжение за минни отпадъци:

1. План на съоръжението за минни отпадъци (в подходящ мащаб) в началото на отчетния период.

2. План на съоръжението за минни отпадъци (в подходящ мащаб) в края на отчетния период.

3. Копия на протоколи от извършените през отчетния период проверки.

4. Копия от докладите по чл. 40, ал. 3